

TOMMI NIEMINEN

KOLMAS SUPERVALTA

REPORTAASI
INTIAN
NOUSUSTA

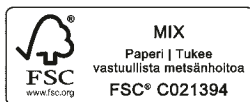
TAMMI

Tommi Nieminen

KOLMAS SUPERVALTA

Reportaasi Intian noususta

TAMMI

Ensimmäinen painos

© Tommi Nieminen ja Tammi 2026
Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
Lönnrotinkatu 18 A, 00120 Helsinki

ISBN 978-952-04-8724-9

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut:
tuotevastuu@tammi.fi

Sisällys

Maahantulo	7
1 Delhi ja Intian vallan korttelit.....	15
2 Mumbai ja Intian talouden jyske.....	49
3 Bengaluru ja Intian teknologiaihme	87
4 Chennai ja Intian energiannälkä	117
5 Sriperumbudur ja pommi-isku.....	133
6 Narendra Modi ja Intian ylin valta.....	153
7 Satish Dhawanin avaruuskeskus ja kantoraketti.....	177
8 Panaji ja 600 miljoonaa nuorta.....	193
9 Kolkata ja Intian kulttuuri-imperialismi.....	217
10 Kenraali Panag ja Intian viholliset	239
11 Varanasi ja Gangesjoen poliittisuus	259
 Intialainen kohtalo.....	 283
 <i>Kiitokseni</i>	 293
<i>Lähteet</i>	297

Maahantulo

INTIAN tasavallan maahantuloviranomainen on vaiti.

Hän ohjaa minua kädenliikkein. Hän tuijottaa passini henkilötietosivua ja journalistiviisumia ja työntää ne skanneriin. Seison passintarkastuspisteellä kuin viemäritukkeessa. Virkailijan ja minun välissä on pleksi. Viranomainen ei vielä kään puhu vaan osoittaa sormellaan skannerilevyä, joka on minun puolellani pleksiä. Sitten hän käskee painamaan vasemman käden neljä sormeaa skanneriin. Sen jälkeen viidennen eli peukalon. Sama oikean käden sormille. Intian valtion digiarkistoissa on oltava jo melkoinen kokoelma sormenjälkiäni ja kuvia silmiäni iiriksestä, sillä tämä on laskujeni mukaan 26. kerta, kun saavun Intiaan.

Intian valtio selvittää meistä ulkomaalaisista paljon ja kaikenlaista. Olen joka ikinen kerta varmistanut viisumihakemuksessa, että isovanhempani tai vanhempani eivät ole pakistanilaisia, ja kertonut, että isäni syntyi Etelä-Savon ja Etelä-Karjalan rajalla Suomenniemellä ja äitini taas naapuripiitäjässä Savitaipaleella. Lähisukulaisten epäiltyä pakistanilaisuutta kysytään viisumihakemuksessa, sillä ydinasevallat Intia ja Pakistan ovat olleet vuodesta 1947 lähtien joko aktiivisessa tai uinuvassa sotatilassa.

Maahantulovirkailija näyttää hyväksyvän selvitykseni, vaikka hän ei edelleenkään puhu. Hän on melko tyypillinen intialaisbyrokraatti, joka palvelee valtiokoneistoa, ei ihmistä.

Hän pysyy vaiti ja lyö leiman passiin ja viisumiin. Kun hän liu'uttaa passin eteeni, hän katsoo jo ohitseni, kohti jonon seuraavaa maahan pyrkijää.

* * *

MARSSIN reppuineni matkalaukkuhiehnoille. Opastetaulussa lukee hindiksi *Bhārat Gaṇarājya*, Intian tasavalta. On lokakuu 2025. Olen aloittamassa viiden viikon reportaasikierrosta Intian niemimaan ympäri. Matkaa Intian sisällä on tarkoitus kertyä yhteensä 6 278 kilometriä lentäen, bussilla ja henkilöautolla. Intian osavaltioita tai liittotasavallan alueita reitin varrelle osuu suunnitelmien mukaan kahdeksan: Delhi, Maharashtra, Karnataka, Tamil Nadu, Andhra Pradesh, Goa, Länsi-Bengali ja Uttar Pradesh.

Reportaasimatka on minulle monella tapaa merkityksellinen sekä ammatillisesti että henkilökohtaisesti. Palaan maahan, joka on ollut elimellinen osa elämäni 2000-luvun alusta saakka. Tuolloin aloin rampata Intiassa reportaasimatkoilla. Ensin freelancerina useille suomalaisille lehdille, sen jälkeen Helsingin Sanomien vakituksena toimittajana. Vuosina 2010–2011 työskentelin Intiassa Helsingin Sanomien kirjeenvaihtajana ja asuimme perheemme kanssa Delhissä. Sen jälkeen olen käynyt Intiassa reportaasimatalla vähintään kerran joka ikinen vuosi lukuun ottamatta pandemiavuosia 2020, 2021 ja 2022.

Tämän kirjan keskeisin kysymys kuuluu: Onko Intia matkalla maailman kolmanneksi supervallaksi Yhdysvaltojen ja Kiinan perässä? Jos on, millainen on Intian supervaltaprojektin aikataulu?

Reportaasikirjalla on toki useita muitakin päämääriä. Osa niistä on harkittuja, kuten sen haisteleminen, minkälaiset

poliittiset voimat ovat Intiassa nousussa ja kuka johtaa Intiaa kevään 2029 parlamenttivaalien jälkeen. Se on globaalistikin oleellinen kysymys, sillä vuodet 2029–2034 tulevat olemaan Intian suurvaltaprojektin kannalta kriittisiä vuosia.

Jos pitkä reportaasikierrös on onnistuakseen (mikä jää tietenkin lukijan päätettäväksi), se on niellyt sisäänsä sekä tarkkaa suunnitelmallisuutta, onnekkaita tai epäonnekkaita sattumia ja yllätyksiä että kuukausikaupalla raakaa työtä. Jo kirjaan alun perin hahmotellessani päätin, että koetan päästä seuraamaan paikan päälle, kun Intian avaruusjärjestö laukaisee Sriharikotan avaruuskussareilta kantoraketin 36 000 kilometrin korkeuteen kiertoradalle. En uskonut mahdollisuuksieni, mutta yritykseni onnistui. Tarkoitus oli alusta lähtien myös tutustua maailman suurimpaan kullan jälleenmyyntibasaariin Mumbaissa, seurata shakin MM-kisoja Goalla, osallistua jättimäisille tuulivoimamessuille Chennaissa ja selvittää, mikä Intian autoritaarinen pääministeri Narendra Modi todella on miehiään.

Osa kirjan reportaaseista taas muotoutui sattumien ja törmäämisten kautta tai puhtaina päähänpistoina, kuten Bengalurussa syntynyt ajatus matkustaa metropolin kaikki metrolinjat päästä päähän yhden päivän aikana.

Kirjan nimi on korskea, sitä en kiistä. Se väittää, että Intiasta on tulossa maailman kolmas supervaltio. Väite on tietenkin riskirajoilla, koska huomisesta emme voi tietää. Emme etenkaan nykyhetken huojuvassa ja sumuisessa maailmassa. Talouden, väestönkasvun, teknologisen kehityksen, energiateollisuuden, kulttuurin ja puolustuksen mittarit kuitenkin sojottavat siihen suuntaan, että kyse tuntuu olevan lähinnä aikataulusta. On realistista, jopa todennäköistä, että Intiasta tulee joko 2030-luvulla

tai viimeistään 2040-luvulla globaalisti kolmanneksi tärkein valtakeskittymä. Intian nousun peruskivenä on jo noin 35 vuotta jatkunut talouskasvu, joka on kymmenen viime vuoden ajan ollut 6–9 prosenttia vuodessa. Intia pääsi talouskasvuun, köyhyyden karkotukseen ja tietoyhteiskunnan läpimurtoon 1990-luvulla noin 15 vuotta Kiinaa jäljessä mutta on nyt viimein tekemässä sitä kehitysloikkaa, jonka Kiina viritti itselleen jo 1980-luvulta alkaen.

Intialaisia on pian puolitoista miljardia eli noin joka kuudes koko ihmiskunnasta. Heitä on jo noin 70 miljoonaa enemmän kuin kiinalaisia. Vaikka Intian syntyvyys on selkeässä laskussa, kansa elää aiempaa vanhemmaksi ja väkiluku kasvaa vielä vuosikymmeniä. Kun vuonna 1990 intialaisten keskimääräinen elinajanodote oli vaivaiset 58 vuotta, nyt se on lähes 73 vuotta. Se on ratkaiseva kehitysloikka: intialaiset eivät kuole keski-ikänsä ja työelämän vuosina vaan ehtivät eläköityä ja harmaantua. Väestöennusteiden mukaan intialaisia on vuonna 2050 noin 1,62 miljardia. Tuolloin Intia on väkiluvultaan ylivoimaisesti suurin valtio, sillä kiinalaisia on tuolloin ennusteiden mukaan 1,3 miljardia eli yli 300 miljoonaa vähemmän.

Onko Intiasta kolmanneksi supervallaksi? Supervalta on jo lähtökohtaisesti hieman naurettava ylisana, jollain tapaa vanhanaikainen, pompöösi ja vastustusta herättävä. Ensimmäinen itselleni sanasta syntyvä mielikuva on kylmän sodan ajan Neuvostoliitto ja Yhdysvallat, kaksi kelvottomasti toiminutta jättiä, jotka jakoivat lähes koko muun maailman omiin ideologisiin leireihinsä ja etupiireihinsä. Moraalista, keinoista ja kansainvälisistä sopimuksista sen kummemmin piittaamatta.

Miten supervalta määritellään nykyajan moninapaisessa maailmassa ja digitaalisen tiedon aikakaudella? Onko super-

vallassa kyse globaalista talousmahdista? Vai sotilaallisesta kyvystä ja ydinasepelotteesta, joiden avulla saadaan muut toimimaan oman tahdon mukaisesti? Kasvavasta kulttuuri-imperialismista ja ideologisesta vaikutusvallasta? Teknologisista innovaatioista, globaalisti levinneistä tekoälyohjelmista ja tiedontuotannon kyvyistä, joista muut maat ovat riippuvaisia? Merkittävästä kotimaisesta energiantuotannosta, joka vähentää riippuvuutta vaikkapa maailman öljymarkkinoista? Vai jostakin aivan muusta?

Oli määritelmä mikä tahansa edellä mainituista tai jokin niiden yhdistelmistä, Intia on ennusteiden mukaan joko jo murtautunut tai lähivuosina murtautumassa eri alojen globaaleille mitali- ja pistesijoille: 1. Se on jo nyt maailman väkirikkain valtio. 2. Sillä on sotilaiden määrässä toiseksi suurimmat asevoimat. 3. Uusia start-up-yrityksiä ja yksisarvisia eli markkina-arvoltaan yli miljardin dollarin kasvuyrityksiä sillä on kolmanneksi eniten. 4. Se on maailman neljänneksi suurin talous. 5. Sillä on viidenneksi eniten kotimaista uusiutuvaa energiaa.

Nousustaan huolimatta Intia on edelleen suuri paradoksi, häiritsevä ristiriita, äärimmäisyyksien maa. Se on maailman rikkaimpiin kuuluvien oligarkkien, kasvavan keskiluokan ja satojen miljoonien rapaköyhien ihmisten kansakunta. Se on teknologiaihmeen, kiihkeän talouskasvun ja kunnianhimoisen avaruushjelman valtio, jossa yli 3 000 vuotta vanha kastijärjestelmä osaltaan määrittää edelleen ihmisen paikkaa yhteiskunnassa ja hänen elämänsä syntymästä kuolemaan. Intian idea ei aukea länsimaalaiselle helposti. Se on samanaikaisesti äärimmäisen pragmaattinen, jopa laskelmoiva, kilpailullinen ja rahanahne yhteiskunta sekä syvästi hengellinen ja filosofinen maa. Se on ikivanhojen korkeakulttuurien ja neljän maailman-

uskonnon alkulähde, jossa 2020-luvulla haiskahtavat hindu-nationalismi, poliittinen polarisaatio ja maailman syvimät varallisuuserot.

* * *

VAIKKA Intian korkeakulttuurihistoria on vähintään 5 000-vuotinen ja mykistävä, minua puhuttelee erityisesti nyky-Intia, nouseva jättivaltio, jolla on tulevana vuosikymmeninä valtava vaikutus maapallolla. On uuden talouden Intia. Teknologian Intia. Maailmanpolitiikan Intia. Sotilasmahdin Intia. Energian Intia. Ilmastonmuutoksen Intia. Poliittisen väkivallan Intia. Kulttuuri-imperialismin Intia. Arjen Intia. Maailman ylivoimaisesti suurimman nuorison Intia. Tehdäkseni monimutkaisia asioita ymmärrettäväksi käsittelen tässä kirjassa Intiaa usein ikään kuin yhtenä kokonaisuutena, valtiona, yhteiskuntana ja toimijana. Intia on tietynlainen, se reagoi johonkin, järjestää vaaleja, uskoo ideologioihin ja puolustaa itseään vihollisia vastaan.

Tosiasiassa on valtava määrä keskenään kilpailevia Intioita, maan sisäisiä todellisuuksia ja jopa aikakausia. Osa niistä ei mahdu toistensa kanssa edes samalle vuosituhannele. Intian avaruusjärjestön ISRO:n katse on jo pitkällä 2030- ja 2040-luvuilla, kun se valmistelee miehitettyä avaruuslentoa Kuun pinnalle ja miehittämätöntä lentoa Marsin kamaralle. Toisaalta Intiaan kuuluvalla pienellä Pohjois-Sentinelin saarella asuvan eristäytyneen sentinel-heimon muutama sata jäsentä elävät alasti, asuvat yhteismajoissa, puhuvat huonosti tunnettua kieltä ja ovat metsästäjä-keräilijöitä. Heidän elämäntapansa katsotaan jatkavan metsästäjä-keräilijöiden paleoliittisen kauden perinteitä vähintään noin 12 000 vuoden takaa.

Sentinelit eivät välttämättä tiedä, että muu ihmiskunta pitää heitä intialaisina. He tuskin ovat kuulleet ISRO:sta ja avaruuslennoista.

Intian lopullinen globaali läpimurto on tilastojen ja ennusteiden valossa todennäköinen. Mutta Intia on aina myös uskon asia. Kun maa itsenäistyi brittiläisen siirtomaavallan alta elokuussa 1947, se oli rutiköyhä ja pitkälti teollistumaton. Monet läntiset asiantuntijat olivat ylemmydentuntoisia ja skeptisiä: Ennustettiin, että äärimmäisen monikulttuurinen, väestöltään valtava, köyhä ja hajanainen Intia hajoaa suureksi joukoksi sirpalevaltiota. Pidettiin myös todennäköisenä, että Intian demokratiayritys tussahtaa muutamassa vuodessa. Kumpikaan ennusteista ei toteutunut. Intia on syksyllä 2026 maantieteellisesti yhtä laaja kuin itsenäistyessään, edes muslimienemmistöinen Kashmirin konfliktialue ei ole siitä noin 80 vuodessa eronnut. Intian jättimäinen demokratia on kaukana täydellisestä, mutta lähes miljardin äänioikeutetun aidot ja rehelliset parlamenttivaalit on maailmanhistoriassa organisatorinen ja poliittinen voimannäyte, jolle ei ole löytynyt vertaista. Ei lähellekään.

Sotkuinen demokratia on Intian ylpeys, vaikka se tekee valtiosta kaoottisemman ja vaikeammin ennustettavan kuin yksipuoluejärjestelmän Kiina. Aasian kaksi mastodonttia ovat monella tapaa toistensa systeemiset kilpailijat ja vastakohdat. Vaikka molemmat valtiot tekevät kaikkensa, jotta maa ja kansa vaurastuisivat, Intialla on yksi mittamattoman arvokas etu Kiinaa vastaan. Kansanvalta valuvikoineen on edelleen ainoa tunnettu yhteiskuntamalli, joka lähtökohtaisesti pyrkii yksilönvapauksien, ihmisoikeuksien ja tasa-arvon lisäämiseen.

Intialainen malli on lopulta ainutlaatuinen. Sen sokkelina ovat ikivanhat niemimaan korkeakulttuurit mutta rakennusaineina menneisyyden muslimivallan ajat, brittiläinen siirtomaa-kausi ja vuodesta 1947 alkaen itsenäisyys ja hindujen hegemonia.

LUKU1

Delhija Intian vallankorttelit

INDIRA Gandhin kansainvälisen lentoaseman kolmostermi-naaliin laskeudutaan kuin Frankfurt am Mainiin, vauraan ja kliinisen talouskeskuksen sieluttomaan prototyyppiin. Ulkomaanterminaalissa saapujaa vastassa on kaikkea muuta kuin stereotyyppien Intia. Ei ole tietoaakaan ihmiskaaoksesta, räkää valuttavien lapsikerjäläisten komppanioista eikä viiksekäistä turbaanipäisistä käärmeenlumoojista. Sen sijaan on liukukäytäviä, jotka kuljettavat meitä American Tourister- ja Samsonite-laukkujamme rullaavia lentomatkustajia kuin maitotölkkejä tehtaan liukuhihnalla.

Koneen ruumassa ollut suurin laukkuni liukuu lopulta saapumisaulaan. Avaan puhelimesta Uberin sovelluksen ja tilaan terminaalin eteen taksin, jolle määritän valmiiksi hotellini osoitteen. Uber-kuski on arviolta kolmekymppinen mies. Hänen etunimensä Chhatrashal viittaa pohjoisintialaisuuteen. Astun kyytiin. Pysymme vaiti. Vain Uberin sovelluksella on asiaa. Se kehottaa minua kiinnittämään turvavyön turvallisuuteni tähden. Takapenkin turvavyöt on intialaisautoissa kuitenkin usein painettu penkinväleihin, jotta ne eivät ole tiellä. Olen jo kuopimassa vyötä esiin, kun Chhatrashal – jonka kanssa emme ole vaihtaneet vielä sanaakaan – kääntyy kuskinpaikalta takapenkin suuntaan, nostaa rauhoittavasti kätensä ja sanoo: ”Ei, ei, ei!”

Hän todennäköisesti ajattelee herrasmieskuskin tehtäväksi muistuttaa ulkomaalaista, että tämä voi ottaa rauhallisesti ja nauttia kyydistä. Osa intialaisista ammattikuskeista kokee turvavyön käytön takapenkillä joko turhaksi tai jopa osoituksiksi epäluottamuksesta kuskia kohtaan: kontrollifriikkien, sääntelyihmisten ja liikennevokettajien koohotukseksi.

Lähdemme lentokentältä kohti Delhin keskustaa. Asfaltti on tuoretta ja maantien pinta kuin vatupassilla mitattua. Terminaalin lähistölle tien molemmille puolin on viidentoista viime vuoden aikana rakennettu uljasta uutta Intiaa: kiiltäviä Aerocityjä, neljän ja viiden tähden bisneshotelleja sekä konferenssikeskuksia, joiden porteilla on puomit, aidat ja aseistetut vartijat. Kuskin japanilais-intialainen pikkuauto Maruti Suzuki kääntyy päätieltä keskiluokkaiseen Greater Kailashiin, alueelle, jolla aina majoitun. Vaikka Kailashissa asuu enimmäkseen melko hyvin toimeentulevia delhiläisiä viihtyisissä asunnoissa, kadut ja julkiset tilat ovat lähempänä stereotyyppien Intiaa.

Maantiessä on kuoppia, avoviemärit ammottavat tien laidalla ja rakennuksissa on vuosikymmenien homekasvustoa.

* * *

HYPPÄÄN Kailash Colonyssa Delhin metroon. Se ei ole mikä tahansa ureantuoksuinen viime vuosisadan raideverkosto vaan 2000-luvun kuluessa vimmatulla tahdilla rakennettu huippumoderni metro, joka kulkee suurelta osin kaupungin yläpuolelle nostetuilla raiteilla.

Matkustan liilalla linjalla Central Secretariatın asemalle. Jatkan kävellen India Gate, Delhin tunnetuimmalle maa-merkille, riemukaarelle, jonka silloisen britti-imperiumin kuningas Yrjö V rakennutti vuonna 1921. Kaari seisoo norsunjaloillaan Kartavya-seremoniabulevardin itäpäässä. Siihen on kaiverrettu yli 13 000 intialaisen sankarivainajan nimet. He kuolivat maailmanhistorian myrskyssä, ensimmäisen maailmansodan taisteluissa Ranskassa, Belgiassa, Mesopotamiassa eli pääosin nyky-Irakissa, Persiassa eli nyky-Iranissa, Itä-Afrikassa sekä Gallipolissa eli nyky-Turkissa. Delhiläinen maaorava kiipeää riemukaaren seinämää. Se on olettaakseni tietämätön sankarivainajien kaiverretuista nimistä mutta saa niistä kiipeilyotteen.

Maailmanpolitiikka on taas liikkeessä. Historian heiluriliike kerää voimaa ja vauhtia. Intialaisia, kuten meitä kaikkia, vie-dään kohti tuntematonta niin kuin yli sata vuotta sitten vietiin intialaissotilaita maailmansotaan. Maailmanpolitiikka on hurjimmassa murroksessa sitten hullun vuoden 1989, Berliinin muurin murtumisen ja kylmän sodan aikakauden lopun. Geopoliittista valtaa on jo vuosia liukunut lännestä itään ja etelään, Atlantilta Tyynelle valtamerelle, Yhdysvalloista ja Euroopasta

globaaliin etelään. Maailma kulkee vääjäämättä kahden super-vallan, Yhdysvaltojen ja Kiinan, hegemoniasta moninapaiseen maailmanjärjestykseen, jossa Washingtonin ja Pekingin rinnalle kehittyi lukuisia alueellisia valtakeskittymiä. Tärkein niistä saattaa olla tulevaisuudessa Intia.

* * *

YHDYSVALTOJEN presidentin Donald Trumpin impulsiivisesti ajama maailmanpolitiikan murros ja Yhdysvaltojen voimapolitiikka hajottaa vanhoja pelisääntöjä ja luo uusia tilalle. Trumpin Yhdysvallat purkaa perinteisiä liittolaisuuksia, huojuttaa maailmantaloutta, korostaa suurvaltojen etupiiripolitiikkaa ja sotilaallisen uhan ja kiristyksen merkitystä sekä vähentää YK:n kaltaisten globaalien instituutioiden valtaa ja roolia. Intiakaan ei ole suojassa globaalin vallan uusjaolta. Maapallon väkirikkaimpana valtiona ja neljänneksi suurimpana taloutena se hakee rooliaan ja tehtäväänsä suurten mahtien joukossa.

Kahdentoista vuoden ajan Intiaa on johtanut ideologialtaan arvokonservatiivinen ja hindunationalistinen sekä talouspolitiikaltaan keskustaoikeistolainen BJP eli Bharatiya Janata Party, Intian Kansanpuolue. Tässä kirjassa käytän siitä välillä vain nimeä Kansanpuolue. Kansanpuolueen poliittisella johdolla on kaksi julkilausuttua ja tiettyyn vuoteen ajoitettua suurta päämäärää Intialle. Ensimmäinen niistä on se, että Intia aikoo olla kymmenen biljoonan dollarin kansantalous vuonna 2035. Se on kova tavoite, joka tekisi Intiasta selkeästi maailman kolmanneksi suurimman talouden Yhdysvaltojen ja Kiinan jälkeen. Lupauksessa on toki mukana Intian johdon patriootista ja puoluepoliittista uhoa, mutta periaatteessa lupaus on mahdollisuuksien rajoissa. Tavoitteen saavuttaminen vaatisi

sitä, että Intian talouskasvu jyskyttäisi keskimäärin noin yhdeksän prosentin vuosittaisessa kasvussa vuoteen 2035 asti.

Ennen kuin Intiasta voi tulla talouden, maailmanpolitiikan, teknologian ja energian supervalta, sen täytyy tehdä yksi suuri harppaus. Intia on tällä hetkellä niin kutsuttujen globaalien keskivaltojen vahvin ja tärkein valtio. Keskivaltoja ovat Saksan, Brasilian, Turkin ja Japanin kaltaiset alueelliset voimakeskukset, joilla on kyky vaikuttaa globaalisti mutta rajallisemmin kuin Yhdysvalloilla ja Kiinalla. Vuosien 2025–2026 aikana Intian ohella useat muutkin keskivallat ovat tiivistäneet keskinäistä yhteistyötään, kun Trumpin, Kiinan Xin ja Venäjän Putinin kaltaisten autoritaaristen johtajien etupiiripolitiikka on kärjistynyt entisestään.

”Keskivaltojen on toimittava yhteistyössä, koska jos emme istu [supervaltajohtajien] pöydässä, olemme heidän ruokalistallaan”, Kanadan pääministeri Mark Carney totesi Davosin talousfoorumissa tammikuussa 2026.

Täsmälleen siihen Intian johto nyt pyrkii: tunkeutumaan vaikka puoliväkisin maailman tärkeimpiin valtapöytiin ja kabinetteihin. Yksi sen suurista päämääristä on olla tulevaisuudessa YK:n turvallisuusneuvoston pysyvä jäsen, mikä vaatisi turvallisuusneuvoston nykymuodon purkua ja laajentamista.

Toinen maan nykyjohton aikatauluttama päätavoite on *Viksit Bharat 2047*, pitkän aikavälin tavoite, että vuonna 2047 – jolloin itsenäinen Intia täyttää sata vuotta – Intia on supervalta, jonka kansalaisten keskimääräinen tulotaso on 15 000 – 18 000 dollaria vuodessa, elintaso on länsimaisella tasolla ja köyhyys on poistettu. Julistuksessa on mukana myös kestävä kehitys, hiilineutraalius ja täysin läpinäkyvä hallinto. *Viksit Bharat* (Kehittynyt Intia) on äärimmäisen kunnian-

himoinen (ja monen mielestä epärealistinen) tavoite jo maan valtavan väkimäärän takia. Vaikka Intian syntyvyys on hidastunut selkeästi ja on osassa osavaltioista jo eurooppalaisella tasolla, YK:n väestöennusteen mukaan intialaisia on vuonna 2047 noin 1 660 miljoonaa. Tavoitteeseen on lähes utooppinen matka. Intian keskiluokkaan arvioidaan kuuluvan nyt noin 450–600 miljoonaa ihmistä, hieman keskiluokan määritelmää riippuen. Sen arvioidaan laajentuvan noin 750-miljoonaiseksi vuoteen 2030 mennessä, jolloin kulutuskykyisiä intialaisia olisi lähes yhtä paljon kuin koko EU:ssa ja Yhdysvalloissa on yhteensä asukkaita.

Moni muukin mittari sojottaa ylöspäin. Intian talous on paisunut noin 35 vuoden ajan. Talouskasvu kiihtyi entisestään 2000-luvun alussa, mistä asti se on ollut vuosittain pääosin seitsemän ja kymmenen prosentin välissä. Ensin Intian talouden koko ohitti esimerkiksi Venäjän, Kanadan ja Italian, sen jälkeen Ranskan, Britannian ja lopulta Japanin. Maailman kolmanneksi suurimman talouden, Saksan, Intia ohittaa useiden ennusteiden mukaan vuonna 2028. Kun talouden koko kasvaa, Intian painoarvo maailmanpolitiikassa pulskistuu. Kyse on geopolitiikan laajemmasta ilmiöstä, maailmanpolitiikan ja -talouden mannerlaattojen siirtymistä. Geopoliittinen valta maailmassa alkoi liukua jo 1990-luvulla lännestä Aasiaan, ensin Japaniin, Kiinaan ja Etelä-Koreaan. Sen jälkeen myös niin kutsutun globaalin etelän vahvimmat valtiot, kuten Intia, Brasilia, Etelä-Afrikka ja Meksiko, ovat nostaneet profiiliaan.

Tekoäly-yhtiö AlphaGeon intialainen perustaja ja tietokirjailija Parag Khanna muistuttaa kirjassaan *The Future is Asian* historioitsijoiden jo jonkin aikaa toistamasta sloganista: ensin 1800-luvulla maailmaa eurooppalaistettiin, sen jälkeen

1900-luvulla sitä amerikkalaistettiin ja nyt 2000-luvulla se aasialaistetaan. Khanna ei kuitenkaan näe 2000-luvun Aasian hegemoniaa yksinomaan Kiinan, Intian ja Japanin valtana vaan laajempaa yleisaasialaisena ilmiönä. Kaupankäynti, markkinat, infrastruktuuri, diplomatia, teknologia ja geopoliitiikka kutovat yhteensä noin viiden miljardin ihmisen jättimäisen verkoston, joka ulottuu Japanista Saudi-Arabiaan. Khanna on arvioissaan mitä todennäköisimmin oikeassa. Pelkästään Kiinan, Intian, Japanin ja Etelä-Korean yhteenlaskettu talouden koko on jo nyt vajaat 30 prosenttia koko maailmantaloudesta.

Maailmanpolitiikan ja -talouden kaaos on lyhyellä tähtämellä Intialle myrkkyä, kun tullimaksut Yhdysvaltoihin nousevat, Intialle kriittisen tärkeän tuontiöljyn hinta on korkealla, pörssikurssit sahaavat paniikinomaisesti ja epävarmuus markkinoilla leviää.

Mutta kaaos synnyttää aina myös tilaisuuksia. Intia tietää, että sen oltava kärsivällinen. Kun valtiot ja suurpääoma alkavat kriisiaikoina ja kaaoksessa etsiä vakaita liittolaisia ja sijoituskohteita, peruskonservatiivista ja ennustettavaa ulkopoliittikkaa vuosikymmenestä toiseen jurnuttava Intia näyttäytyy suurista ei-länsieurooppalaisista talouksista rationaalisimpana. Se on pohjimmiltaan varovainen valtiokoneisto, joka ei tee impulsiivisia äkkiliikkeitä kuten Trumpin Washington. Se ei ole koskaan itsenäisyytensä aikana käynyt valloitusotia naapurivaltioissaan kuten Putinin sotadiktatuuri. Eikä sillä ole resursseja, ainakaan toistaiseksi, toimia maailmanmarkkinoilla yhtä häikäilemättömästi kuin Xin Peking.

* * *

UNOHDA KAIKKI, MITÄ OLET LUULLUT INTIASTA

Maailman väkirikkain valtio on murroksessa. Intian talouskasvu käy kuumana, sen väestö on nuorta ja osin huippukoulutettua. Maan globaali painoarvo kasvaa. Vaikka Intialla on syvät ongelmansa, se nousee 2030-luvun aikana maailman kolmanneksi suurimmaksi taloudeksi ja seuraavaksi supervallaksi Yhdysvaltojen ja Kiinan jälkeen. Intian valta vaikuttaa jo nyt Suomeen asti, ja lähivuosina yhä vahvemmin. On korkea aika ymmärtää, mitä intialaisuus merkitsee ja mihin Intia pyrkii.

Toimittaja Tommi Nieminen kiersi Intian niemimaan syksyllä 2025, pääkaupunki Delhistä talousmetro-poli Mumbaihin, Sriharikotan suljetulta avaruuskeskustaarelta myyttiseen Kolkataan, Bangaloren teknologiakortteleista Varanasin pyhiinvaelluskau-punkiin Gangesjoelle. Hän tapasi ja kuuli intialaisia kengänkiöllöttäjistä kenraaleihin ja kultakauppiaista hindunationalisteihin. Kilometrejä matkalla tuli 6 324, osavaltioita kahdeksan.

Reportaasikirja vie Intian megapoleihin, valtakabi-netteihin, konflikteihin, slummikujille, avaruuskeskuk-seen, poliittiselle murhapaikalle, shakin MM-kisoihin ja hindutemppeleihin.

9 789520 487249

48.132 ISBN 978-952-04-8724-9
KANNEN SUUNNITTELU: TERO AHONEN
WWW.TAMMI.FI